

“A Tarragona continua faltant trobar la catedral visigòtica”

Entrevista al professor Achim Arbeiter, especialista en arquitectura paleocristiana

“A Tarragona continua faltant trobar la catedral visigòtica”

Achim Arbeiter és professor d'arqueologia cristiana i història de l'art bizantí a la Georg-August-Universität Göttingen (Alemanya). Va ser el principal conferenciant del seminari “Arquitectura cristiana hispànica a l'antiguitat tardana”, que es va fer a l'ICAC del 18 al 20 de maig.

Quina importància té la Tàrraco paleocristiana?

Una importància històrica i arqueològica primordial, perquè no hi ha cap altra ciutat a la península ibèrica que es pugui enorgullir de tenir tres esglésies d'època tardoantiga. Ara bé, també s'ha de dir que és una autèntica pena que per menyspreu o cobdícia la ciutat n'hagi fet malbé dues: l'església de la Tabacalera i la de l'Eroski.

De la Tarragona paleocristiana, hi ha res pendent d'estudiar?

El que hi ha està molt ben estudiat, i s'ha arribat a un nivell de discurs alt i satisfactori. El que continua faltant, però, és trobar la catedral tardoantiga! Tenim tres esglésies, però cap de les tres semblen catedrals.

Què se sap d'aquesta catedral tardoantiga?

Cal suposar que aquesta catedral visigòtica és a la zona de la catedral gòtica, a sota o pel voltant. És d'esperar que es trobi, i ja hi ha accions en aquesta direcció. Ja hi ha hagut excavacions a la nau, i ara se n'han de fer en altres zones (l'absis, per exemple) per aclarir si hi havia aquesta catedral, anomenada Santa Jerusalem. Tenim una font que diu que existeix, però s'ha de trobar arqueològicament.

Monumentalment, què li falta a la Tarraco paleocristiana?

Res! Sempre pot sortir alguna cosa per casualitat, però no veig res que s'hagi de buscar expressament.

El mausoleu de Centcelles (Constantí).

Parlem de Centcelles, que vostè ha estudiat tant. Encara hi ha recerca per fer?

Sí, perquè s'ha estudiat molt però cap de les teories explicatives que s'han donat fins ara sembla prou satisfactòria. El programa iconogràfic, el seu missatge històric, és tan fragmentari que resulta molt difícil trobar-ne la lectura correcta. Hi ha una tesi imperial, una tesi aristocràtica i una tesi eclesiàstica i episcopal, i cap de les tres és convincent. S'hi està treballant, i hi hagut algun progrés, com en va ser prova el col·loqui del novembre passat a Madrid, titulat «La cúpula de Centcelles».

Quin paper creu que han tingut els investigadors alemanys a Tarragona?

En arquitectura s'ha d'esmentar i elogiar el paper de Theodor Hauschild. Ha establert bona part de les bases de la investigació sobre topografia romana de Tàrraco. No sé si ha creat escola, però tothom reconeix la seva contribució, no només el gremi sinó també la ciutat, ja que és fill adoptiu de Tarragona.

Vostè també és alemany i ha treballat molt aquí.

Per circumstàncies del meu currículum he treballat molt a Tarragona, sí, tant en les excavacions de Hauschild del 1985 a la Catedral com a Centcelles. De fet Tarragona és de les tres ciutats on he treballat més d'Espanya, junt amb Oviedo i Còrdova.

També ha treballat a Roma...

Però on realment em sento bé és aquí, a la península ibèrica. És com una vocació sentimental, romàntica. Aquí treballo molt a gust; és com la meva segona pàtria, potser també perquè m'he casat amb una espanyola. M'agrada el país, la gent, els monuments, i evidentment els paisatges. Viatjar de Galícia a Almeria és una experiència increïble!

Parli'ns de la reedició de *Hispania antiqua*.

Estava previst reeditar el volum sobre l'època paleocristiana i visigòtica d'aquesta sèrie, actualitzant en un annex tot el que s'ha escrit des del 1978. Però em vaig adonar que era preferible fer un tom totalment nou, que es dirà *Hispania novissima christiana*.

Una feinada!

Sí, però ja he escrit 700 pàgines! Com que aquí es treballa a un ritme tan fort, i sempre surten nous jaciments, nous monuments, noves opinions i nous articles, vaig de bòlit per estar al dia. El llibre es fa amb el DAI de Madrid i sortirà com a molt d'hora el 2013.

Entrevista feta per Carme Badia i Puig

Tarragona, maig del 2011